

Gran desafiament per al 'lehendakari' López

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, Editorial, 5.05.09

Un cop esgotats ja tots els adjectius sobre el caràcter històric de les eleccions basques celebrades l'1 de març passat, arriba finalment la sessió d'investidura de qui serà el nou lehendakari, el socialista Patxi López. Aquests dos mesos llargs, els que van des de la jornada electoral fins a la sessió d'avui al Parlament de Vitòria, han estat dedicats pel líder socialista basc a negociar amb el PP unes bases polítiques per al nou Govern i a tractar de compondre un equip per al canvi amb militants del PSE i independents que, siguin els que siguin, tindran el mèrit d'haver-li plantat cara a ETA, una organització terrorista que ha considerat "objectiu prioritari" per a les seves accions en el nou Executiu basc. El PNB, per contra, ha dedicat aquest període a reblar dues idees. La primera, certa: que els nacionalistes van ser els guanyadors de les eleccions. La segona, lamentable: que López arriba a la lehendakaritzia després d'una trampa al sistema democràtic --la prohibició pels jutges de les llistes de Batasuna-- i, per tant, sense legitimitat.

En un sistema parlamentari com el que consagren les lleis espanyoles i basques forma Govern el candidat que ha aconseguit reunir els escons suficients per fer-ho, independentment de si és o no el partit més votat. Per tant, Patxi López té tot el dret --igual que José Montilla a Catalunya, per cert-- de ser president si ha trobat els vots suficients per fer-ho, com és el cas. Per una altra banda, la il·legalització dels partits que no condemnen ETA o, directament, que formen part del seu entramat pot ser discutible, però es va produir abans del procés electoral. No va ser, com pretén el PNB, una llei preparada expressament per desallotjar Ibarretxe del poder.

El mandat de Patxi López neix condicionat pel suport imprescindible que li donen els 13 escons del PP, que aspiren, des de fora del Govern, a establir una vigilància estreta sobre les decisions del Gabinet. Això ha donat peu a pensar que el nou Govern basc pugui practicar un frontisme --constitucionalistes davant de nacionalistes-- gens aconsellable. López ha d'evitar com sigui caure en aquest esquema, que fins ara havien alimentat tant Ibarretxe, des d'una banda, com Aznar, des de l'altra. Té un estret marge, però d'això dependrà el seu èxit. Si López és capaç de fer una política atenta als problemes reals i transversal en temes clau, com l'eusquera, serà un bon lehendakari.